

SLUŽBENE NOVINE BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE GORAŽDE

Godina XVIII–Broj 4

24. april/travanj 2015.
GORAŽDE

Akontacija za II kvartal 2015.godine
uključujući i pretplatu za “Službene
novine BPK-a Goražde”– 40 KM

240

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o ustavnom pitanju koje mu je predočio Kantonalni sud u Goraždu, u vezi sa utvrđivanjem ustavnosti odredaba člana 4., 9., 10., 27., 48. i 49. Zakona o porezu na dohodak, na osnovu člana IV.C.3.10. (4) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj dana 18.03.2015. godine, **donio je**

P R E S U D U

1. Utvrđuje se da su odredbe člana 10. st. (2), (3) i (4), čl. 48. i 49. Zakona o porezu na dohodak („Službene novine Federacije BiH“, br.: 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13) u saglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.
2. Odbacuje se zahtjev za postavljeno ustavno pitanje Kantonalnog suda u

Goraždu u vezi utvrđivanja ustavnosti odredaba čl. 4. i 9. člana 10. stav 1. i člana 27. Zakona o porezu na dohodak („Službene novine Federacije BiH“, broj: 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13), jer je o ustavnosti navedenih odredaba Sud odlučio presudom u predmetu broj:U-12/14, od 09.12.2014. godine.

3. Presudu objaviti u „Službenim novinama Federacije BiH“ i „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

O b r a z l o ž e n j e

1. Podnosilac zahtjeva i predmet zahtjeva

Kantonalni sud u Goraždu (u daljem tekstu: podnosilac zahtjeva) predočio je Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ustavni

sud Federacije) dana 09.05.2014. godine ustavno pitanje koje se odnosi na utvrđivanje ustavnosti člana 4., 9., 10., 27., 48. i 49. Zakona o porezu na dohodak (u daljem tekstu: osporene odredbe Zakona). Kantonalni sud u Goraždu je ovo ustavno pitanje predočio na osnovu ovlaštenja iz člana IV.C.3.10.(4) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a nakon odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj: AP-2840/13 od 12.02.2014. godine.

2. Stranke u postupku

Stranke u postupku u ovom predmetu su na osnovu člana 39. stav 2. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/95 i 37/03) Kantonalni sud u Goraždu, Vladimir Špoljarić iz Sarajeva, kao tužilac u sudskom postupku pred Kantonalnim sudom u Goraždu, Kanton Sarajevo, kao tuženi u navedenom sudskom postupku i Predstavnički dom i Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, kao donosilac osporenih članova Zakona.

3. Bitni navodi na kojima se zasniva ustavno pitanje

Podnosilac zahtjeva navodi da se pred Kantonalnim sudom u Goraždu vodi parnični postupak po tužbi Vladimira Špoljarića iz Sarajeva, ul. Paromlinska 31, koga zastupaju Mustafa Bračković i Džemo Hadžiomerović, advokati iz Sarajeva, protiv tuženog Kantona Sarajevo, koga zastupa zakonski zastupnik Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo, radi isplate razlike plate u iznosu 4.294,04 KM. Navodi da je Općinski sud u Sara-

jevu presudom broj: 65 0 Rs 263689 12 Rs od 19.12.2012. godine obavezao tuženika da tužiocu isplati iznos od 4.295,04 KM. iz osnova umanjjenja plate za razdoblje od maja 2009. godine do decembra 2011.godine, sa zakonskim zateznim kamatama od dospelosti pojedinačnih mjesečnih iznosa do isplate, te da mu naknadi pripadajuće troškove postupka, sve u roku od 15 dana.

Kanton Sarajevo je putem zakonskog zastupnika izjavio žalbu, koju je Kantonalni sud u Goraždu djelomično uvažio i preinačio u odluci o troškovima postupka, a u odluci o glavnoj stvari prvostepenu presudu potvrdio svojom presudom broj: 05 0 Rs 000445 13 Rsž od 21.05.2013. godine. Protiv navedene presude Kantonalnog suda u Goraždu, Kanton Sarajevo je izjavio apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine. Odlučujući o apelaciji Kantona Sarajevo, Ustavni sud Bosne i Hercegovine je odlukom broj: Ap-2840/13 od 25.02.2014. godine utvrdio povredu prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine, ukinuo drugostepenu presudu i predmet vratio Kantonalnom sudu u Goraždu, sa nalogom da po hitnom postupku donese novu odluku i u roku od šest mjeseci obavijesti Ustavni sud Bosne i Hercegovine o preduzetim mjerama.

Kantonalni sud u Goraždu je u postupku rješavanja po žalbi tuženika, rješenjem broj: 05 0 Rs 000455 14 Rsž 2 od 07.04.2014. godine, postupak prekinuo i predočio Ustavnom sudu Federacije ustavno pitanje koje glasi: „da li su odredbe čl. 4., 9., 10., 27., 48. i 49. Zakona o porezu na dohodak u saglasnosti sa odredbama Amandmana CVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj:72/05)“.

Podnosilac zahtjeva citira navedeni Amandman na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, zatim citira član IV.C.7. stav 1. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojima je utvrđeno da plate i druge naknade sudiji ne mogu biti umanjene za vrijeme vršenja sudijske funkcije, osim kao posljedica disciplinskog postupka u skladu sa zakonom.

Podnosilac zahtjeva navodi visinu plata sudija, koje su propisane Zakonom o platama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 72/05, 22/09 i 53/13) koji je stupio na snagu 01.01.2006. godine. Plate propisane navedenim zakonom su tužiocu isplaćivane do januara 2009. godine, kada je stupio na snagu Zakon o porezu na dohodak, koji je kasnije mijenjan i dopunjavan. Primjenom osporenih odredaba Zakona tužiocu su isplaćivane umanjene plate za mjesečne iznose kako je to utvrđeno prvostepenom presudom.

Kako bi Kantonalni sud u Goraždu mogao donijeti odluku po žalbi tuženika protiv prvostepene presude, predlaže Ustavnom sudu Federacije da doneše presudu kojom će utvrditi da li su osporene odredbe Zakona u saglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

4. Bitni navodi odgovora na zahtjev

Ustavni sud Federacije je 28.05.2014. godine u skladu sa članom 16. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, pozvao stranke u postupku da dostave odgovor na zahtjev, a što je u ostavljenom roku učinio samo Kanton Sarajevo dana 23.06.2014. godine.

U odgovoru na zahtjev, što ga je na poziv Ustavnog suda Federacije, a putem Kantonalnog pravobranilaštva u Sarajevu dostavio Kanton Sarajevo, najprije se ukazuje na dio obrazloženja spomenute odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u kojem taj Sud konstatuje „da niti jednom odredbom Zakona o porezu na dohodak nije povrijeđena mogućnost isključenja bilo koje kategorije zaposlenih iz obaveze plaćanja poreza na dohodak, pa tako niti obaveze da ga plaćaju sudije, između ostalih i kantonalnih sudova, niti je propisana bilo kakva drugačija procedura naplate ovog poreza na navedene kategorije zaposlenih“.

Također se ističe, kako je stvarni cilj smisao zaštitnih ustavnih odredbi o visini plata sudija i tužilaca u tome, da se onemogući mijenjanje postojećih propisa kojima je visina tih plata utvrđena, a da se to nikako ne može odnositi na propise o oporezivanju, posebno ne na sistemski zakon u ovoj sferi, Zakon o porezu na dohodak, koji je za sve poreske obaveznike u Federaciji Bosne i Hercegovine uveo akontativni način naplate poreza, kao novi i u odnosu na ranija rješenja drugačiji model naplate poreza na dohodak.

Prema tome, ističe se dalje, Zakon čije su odredbe osporene imao je za cilj samo uvođenje novog načina naplate poreza u okviru usvajanja evropskih standarda u provođenju fiskalne i finansijske politike, i dosljedno sprovođenje principa po kojem je plaćanje poreza uvijek obaveza onog ko ostvaruje prihode (dakle zaposlenika), a njegov cilj nije, niti s obzirom na njegov ratio legis može biti umanjene plate bilo koje kategorije obaveznika poreza na dohodak.

Dakle, smatra se u odgovoru, Zakon o porezu na dohodak dužan je

primjenjivati svaki poslodavac, pa tako i Kanton Sarajevo, obzirom na to da se sudije Kantonalnog suda u Sarajevu finansiraju iz Budžeta Kantona Sarajevo, a pritom njihovi prihodi nisu Zakonom svrstani u prihode koji se ne smatraju dohotkom, niti u prihode na koje se ne plaća porez na dohodak, prema odredbama čl. 5. i 6. tog Zakona.

Završni je stav ove stranke, u skladu sa iznesenim, da u konkretnom slučaju primjenom osporenog Zakona nisu povrijeđene zaštitne odredbe Amandmana CVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine.

5. Sjednica Suda bez javne rasprave

Ustavni sud Federacije je u skladu sa članom 13. stav 1. Poslovnika Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 40/10), dana 18.03.2015. godine održao sjednicu bez javne rasprave na kojoj je razmotrio činjenice i navode u zahtjevu i odgovor na zahtjev Kantona Sarajevo. Isto tako, izvršen je uvid u Presudu ovog suda broj: U-12/14 od 09.12.2014. godine, u vezi koje je dana 09.12.2014. godine održana javna rasprava u ovom ustavnosudskom predmetu i odlučeno da odredbe osporenih čl. 4., 9., 10. stav 1. i člana 27. Zakona o porezu na dohodak nisu u nesaglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

6. Relevantno pravo

A. Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Član IV.C.3.10.(4)

...

(4) Ustavni sud odlučuje i o ustavnim pitanjima koja mu predoči Vrhov-

ni sud ili neki kantonalni sud a koja se pojave u toku postupka pred tim sudom.

B. Amandmani na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Amandman LX

Član IV.C.7. mijenja se i glasi:

„1. Plata i druge naknade sudiji ne mogu biti umanjene za vrijeme vršenja sudijske funkcije, osim kao posljedica disciplinskog postupka u skladu sa zakonom.

2. Plata i drugi uslovi obavljanja funkcije, uključujući i imunitet, za sve sudije sudova Federacije utvrđuju se zakonom.“

Amandman LXII

Član V.11. Ustava Federacije mijenja se i glasi:

...

„3. ...Plata i druge naknade sudiji ne mogu biti umanjene za vrijeme vršenja sudijske funkcije, osim kao posljedica disciplinskog postupka u skladu sa zakonom“.

Amandman LXIII

Član VI.7. Ustava Federacije mijenja se i glasi:

...

„4. ...Plata i druge naknade sudiji ne mogu biti umanjene za vrijeme vršenja sudijske funkcije, osim kao posljedica disciplinskog postupka u skladu sa zakonom.“

Amandman CVI

Iza člana IX.11.e, dodaje se novi

član IX.11.f, koji glasi:

Član IX.11.f.

„(1) Kao izuzetak od principa iz stava 1. člana IV.C.7. stava 3., člana V.4.11. i stava 4. člana VI.7. ovog Ustava, plata i/ili druge naknade sudiji mogu biti umanjene zakonom donesenim do 10. januara 2006. godine.

(2) Umanjenje iz stava 1. ovog člana može se izvršiti samo jednom.

(3) Stavovi 1. i 2. ovog člana ne mogu se tumačiti tako da je na bilo koji način ili u bilo kojem obliku, direktno ili indirektno, dozvoljeno neko drugo umanjeње plate i/ili drugih naknada sudiji zaštićenih stavom 1. člana IV.C.7., stavom 3. člana V.4.11. i stavom 4. člana VI.7. ovog Ustava.“

C. Zakon o porezu na dohodak („Službene novine Federacije BiH“, broj: 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13)

Član 4.

Porezom na dohodak oporezuju se dohoci koje porezni obaveznik ostvari:

- 1) od nesamostalne djelatnosti;
- 2) od samostalne djelatnosti;
- 3) od imovine i imovinskih prava
- 4) od ulaganja kapitala

Član 9.

Porez na dohodak plaća se po stopi od 10%.

Član 10.

(1) Prihodom od nesamostalne djelatno-

sti smatra se bruto plata koju zaposleniku isplaćuje poslodavac po osnovu ugovora o radu odnosno radnog odnosa ili daje u stvarima, koristima, protivslugama ili u vidu premija i drugih prihoda, za rad obavljen po njegovim uputama, osim prihoda iz čl. 5. i 6. ovog zakona.

(2) Oporezivim prihodima od nesamostalne djelatnosti smatraju se i :

- 1) dodatni prihodi po osnovu naknada, pomoći i sl. koje poslodavac isplati zaposlenicima iznad unosa utvrđenih Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak,
- 2) plate koje umjesto poslodavca isplati drugo lice,
- 3) zaostale plate odnosno razlike plata koje se odnose na protekla porezna razdoblja, a koja se zaposleniku ili bivšem zaposleniku isplaćuju u tekućem poreznom periodu na osnovu sudske presude, osim iznosa zatezних kamata koje se u ovom slučaju ne smatraju oporezivim prihodom od nesamostalne djelatnosti,
- 4) svi drugi prihodi po osnovu i u vezi sa nesamostalnom djelatnošću.

(3) Koristi koje su primljene po osnovu nesamostalne djelatnosti ulaze u dohodak, i to:

- 1) korištenje vozila i drugih sredstava za lične potrebe,
- 2) smještaj, hrana kao i korištenje dugih dobara i usluga koji su besplatni ili po cijeni koja je niža od tržišne cijene,

- 3) odobreni beskamatni krediti ili krediti sa kamatnom stopom koja je niža od tržišne kamatne stope,
 - 4) izmirivanje ličnih troškova od strane poslodavca,
 - 5) izmirivanje ili oprost dužničke obaveze od strane poslodavca.
- (4) Prihodi koji ne ulaze u dohodak od nesamostalne djelatnosti i koji ne podliježu oporezivanju su:

- pomoć za gubitke nastale kao posljedica elementarnih nepogoda i pomoći po osnovu ozljeda i bolesti koje isplaćuje poslodavac zaposleniku ili članu njegove porodice, isplaćene do visine utvrđene posebnim propisima,
- hrana koju poslodavac obezbjeđuje zaposlenicima u svojim prostorijama do vrijednosti naknade za topli obrok, koja je utvrđena posebnim propisima,
- smještaj koji poslodavac obezbjeđuje zaposleniku na mjestu gdje se obavlja djelatnost, ako je neophodno korištenje smještaja za zaposlenika radi obavljanja radnog zadatka,
- smještaj i plaćanje troškova smještaja osiguranog za javne dužnosnike zaposlene u diplomatskim i konzularnim predstavništvima u inostranstvu, i druge naknade isplaćene do visine utvrđene posebnim propisima,
- poklon(i) koje poslodavci daju zaposleniku jedanput ili više puta u toku poreznog perioda povodom državnih i/ili vjerskih praznika ili jubileja firme, čija ukupna vrijednost nije viša od 30%

- prosječne mjesečne neto plate isplaćene u Federaciji prema posljednjem objavljenom podatku nadležnog organa za statistiku.
- otpremnine u slučaju otkaza ugovora o radu, u skladu sa članom 100. Zakona o radu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 43/99, 32/00 i 29/03) i Općim kolektivnim ugovorom.

Član 27.

- (1) Akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti obračunava se i obustavlja pri svakoj isplati plate i/ili oporezive naknade, prema propisima koji se primjenjuju na dan isplate, a uplaćuje se istog dana ili prvog dana po izvršenoj isplati plate i/ili oporezive naknade.
- (2) Obračun, obustavu i uplatu akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti vrši poslodavac ili sam obaveznik poreza. Obaveznik poreza na dohodak je zaposlenik.
- (3) Akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti, koji se ostvaruje kod poslodavca kojem je zaposlenik dostavio svoju poreznu karticu, obračunava se mjesečno od porezne osnovice koju čine svi oporezivi prihodi od nesamostalne djelatnosti koje je zaposlenik ostvario kod tog poslodavca u tom mjesecu, umanjeni za plaćene rashode iz člana 11. ovoga zakona, i za iznos mjesečnih ličnih odbitaka iz člana 24. st. (1) i (2) ovoga zakona, primjenom stope iz člana 9. ovoga zakona.
- (4) Akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti, koji se ostvaruje kod poslodavca kojem zaposlenik nije dostavio svoju poreznu ka-

- rticu, obračunava se mjesečno od porezne osnovice koju čine svi oporezivi prihodi od nesamostalne djelatnosti koje je zaposlenik ostvario kod tog poslodavca u tom mjesecu, umanjeni za plaćene rashode iz člana 11. ovoga zakona, primjenom stope od 10%.
- (5) Iznimno, zaposlenicima – rezidentnim poreznim obaveznicima iz člana 2. stava (4) ovog zakona, koji dohodak ostvaruju kod poslodavca pravnih i fizičkih lica koja imaju sjedište na području Federacije, akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti obračunava se i plaća na poreznu osnovicu koju čine svi oporezivi prihodi od nesamostalne djelatnosti koje je zaposlenik ostvario kod tog poslodavca u tom mjesecu, a umanjeni za plaćene rashode iz člana 11, ovog zakona i za iznos mjesečnih ličnih odbitaka iz člana 24. st.(1) i (2) ovog zakona.
- (6) Porez na dohodak po osnovi nesamostalne djelatnosti koji se obračunava na ostvareni dohodak za rad koji u jednom mjesecu nije trajao duže od 10 dana, odnosno 80 sati, a za koji isplaćeni dohodak ne iznosi više od 250,00 KM, obračunava se po stopi od 10%, bez umanjenja za lične odbitke iz člana 24. ovoga zakona.
- (7) Obustavljeni, odnosno odbijeni i uplaćeni porez iz stava (5) ovoga člana smatra se konačno utvrđenim porezom za porezni period, te porezni obaveznik za taj dohodak nije dužan podnijeti godišnju poreznu prijavu. Porezni obaveznik, ukoliko želi ostvariti pravo na lični odbitak, može taj dohodak i uplaćene iznose akontacije poreza unijeti u godišnju poreznu prijavu.
- (8) Strane organizacije koje ne uživaju diplomatski imunitet u Federaciji i zaposlenici tih organizacija koji imaju sjedište, odnosno prebivalište u Federaciji dužni su pri isplati dohotka od nesamostalne djelatnosti zaposlenim građanima ili stranim državljanima obračunati porez po odbitku u skladu sa st. (1) do (6) ovoga člana i uplatiti ga u zakonom propisanome roku.
- (9) Porezni obaveznik koji je zaposlen u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu druge države, u međunarodnoj organizaciji ili u predstavništvu ili organizaciji koja na teritoriju Federacije ima diplomatski imunitet, kada je obaveznik poreza i prema ovom zakonu, dužan je sam obračunati akontaciju poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti prema odredbama st. (1) do (5) ovoga člana i uplatiti je na propisani račun u zakonom propisanom roku.
- (10) Porezni obaveznik koji dohodak od nesamostalne djelatnosti ostvaruje izravno iz inostranstva dužan je na taj dohodak sam obračunati akontaciju poreza od nesamostalne djelatnosti na način iz st. (1) do (6) ovoga člana i uplatiti je u roku od pet dana od dana kada je primio dohodak.

Član 48.

Ministar će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti sljedeće podzakonske akte:

- 1) Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kojim će se detaljnije propisati način utvrđivanja porezne osnovice, oblik i

- način izdavanja porezne kartice, oblik, sadržaj i način vođenja poslovnih knjiga i evidencija, način vršenja godišnjeg obračuna poreza na dohodak te sačinjavanja i podnošenja godišnje prijave,
- 2) Propis o obračunu ubrzane amortizacije,
 - 3) Propis o utvrđivanju kriterija za plaćanje poreza na dohodak u godišnjem paušalnom iznosu.

Član 49.

U cilju omogućavanja pravilne primjene člana 10. stava 1. i člana 27. ovoga zakona, svi poslodavci su dužni do dana stupanja na snagu odnosno najkasnije do početka primjene ovoga zakona mjesečne plate svojim zaposlenicima obračunavati i u poreznim evidencijama i izvještajima iskazivati u bruto-iznosima. Poslodavci koji do početka primjene Zakona o porezu na dohodak ne pređu na utvrđivanje plata svojih zaposlenika u bruto iznosu, dužni su obračun doprinosa i poreza na platu vršiti na osnovu bruto iznosa plate koji bi se utvrdio preračunavanjem postojeće ugovorene neto plate u bruto platu po sljedećoj formuli:

$$Bruto = \frac{Neto\ plata\ zaposlenika \times \left(\frac{100}{95}\right)}{100 - zbrina\ stopa\ doprinosa\ iz\ plate}$$

D. Poslovnik Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 40/10)

Član 41.

Rješenje o odbacivanju zahtjeva

Kad Sud na sjednici bez javne ra-

sprave donosi rješenje o odbacivanju zahtjeva pridržavat će se razloga navedenih u članu 26. stav 1. Zakona i rješenje zasnovati na samo jednom razlogu, ukoliko Sud ne odluči drugačije.

Ako ne postoje druge procesne pretpostavke za odlučivanje o biti stvari, osim onih izričito navedenih u stavu 1. člana 26. Zakona, u rješenju se izričito navodi o kojim se procesnim pretpostavkama radi. Te druge pretpostavke mogu biti, posebno:

- da u ostavljenom roku podnosilac nije otklonio nedostatke na koje mu je ukazano ili ih nije otklonio onako kako mu je naloženo,
- da osporeni opći akt nije na snazi,
- da se radi o zahtjevu o kojem je Sud već odlučio ili da se radi o zahtjevu iste pravne i činjenične prirode u kojem je Sud već zauzeo stanovište i sl.

Kad Sud odbacuje zahtjev zbog nenadležnosti, Sud može na prijedlog sudije izvjestioca odlučiti da li postoje ralozi za postupanje u skladu sa stavom 2. člana 26. Zakona

E. Odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj: AP-2840/13 od 12.02.2014. godine
Presuda Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: U-12/14 od 09.12.2014.godine

7. Činjenično stanje i stav Suda

Ustavni sud Federacije je u provedenom postupku razmotrio navode po-

dnosioca zahtjeva, odgovora na zahtjev te činjenice iz dokumentacije u spisu predmeta. Ovaj sud je posebno imao u vidu Presudu Ustavnog suda Federacije, broj: U-12/14 od 09.12.2014. godine, kojom je nakon održane javne rasprave 09.12.2014. godine, te prezentovanja izjava i dokaza stranaka u postupku, utvrđeno da odredbe čl. 4. i 9., člana 10 stav 1. i člana 27. Zakona o porezu na dohodak nisu u nesaglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. U pomenutoj Presudi je posebno istaknuto da je riječ o sistemskom zakonu kojim se provodi finansijska i fiskalna politika u Federaciji Bosne i Hercegovine, da njegov ratio legis niti njegov cilj nije ni izravno ni neizravno umanjene plata bilo koje kategorije obaveznika poreza na dohodak, pa tako ni plata sudija. Predmet regulisanja tog Zakona nije određivanje visine plata poreskih obaveznika, već određivanje visine i načina naplate poreza na dohodak.

Istaknuto je da je visina plata sudija u Federaciji Bosne i Hercegovine utvrđena posebnim zakonom, a to je Zakon o platama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine i na taj se Zakon referira u prvom stavu Amandmana CVI, pa se upravo zato zaštitne odredbe tog amandmana i odnose na taj Zakon, odnosno na zakone čiji bi predmet regulisanja bile plate sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine. Amandman CVI je donesen kako bi se stvorio ustavni osnov za korekciju plata sudija i tužilaca, nakon što je Upravni odbor za implementaciju mira u svom Komunikatu od 24. jula 2005. godine iskazao zabrinutost „zbog izazova fiskalne održivosti sa kojim se suočavaju vlasti u Bosni i Hercegovini, naročito na

entitetskom nivou“, te nakon što je Visoki predstavnik UN za Bosnu i Hercegovinu, prihvaćajući preporuke Radne skupine, koju su činili predstavnici ministarstava pravde entiteta i Bosne i Hercegovine, Pravosudne komisije Brčko Distrikta, Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, kao i udruženja sudija i tužilaca u oba entiteta, prema kojima bi plate za sudije i tužioce trebale biti „umjereno umanjene“, odlučio donijeti Zakon o platama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Amandman je, dakle, bilo neophodno donijeti kako bi se, sa ustavne razine, omogućilo jednokratno umanjene plata sudija i tužilaca, koje je u odnosu na raniji Zakon o sudskoj i tužilačkoj funkciji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH, br.: 22/00, 20/01, 37/01, 57/01, 63/03 i 78/04) nastupilo donošenjem Zakona o platama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine. Da je to tako, jasno svjedoči činjenica da su oba akta Visokog predstavnika UN, onaj kojim je donesen Amandman CVI i onaj kojim je donesen Zakon, objavljena jedan iza drugog, respektivno, u istom službenom glasilu i to u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj: 72/05.

Stoga su odredbe Amandmana, razlogom njihova donošenja, pa time i svojim smislom, u cijelosti vezane sa Zakonom o platama sudija i tužilaca u Federaciji: stav prvi zato što se u njemu govori o umanjenju „zakonom donesenim do 10. januara 2006. godine“, a to je nedvosmisleno Zakon o platama sudija i tužilaca, a drugi i treći stav zato što se u njima referira na stav prvi. Prema tome

se i buduće umanjenje („na bilo koji način ili u bilo kojem obliku, direktno ili indirektno“) od kojeg amandman zaštićuje plate sudija očigledno odnosi na umanjenje koje bi nastalo izmjenama toga Zakona ili donošenjem novog zakona, ali zakona čiji bi predmet regulisanja bile plate nosilaca sudske i tužilačke funkcije, a ne zakona kojim se reguliše način naplate poreza na dohodak za sve obaveznike tog poreza u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Imajući u vidu sve izloženo, Ustavni sud Federacije je u donesenoj Presudi istakao da se visina plate sudija primjenom osporenih odredaba Zakona o porezu na dohodak, ne može smatrati umanjenjem plata u smislu u kojem o tome govore zaštitne odredbe Amandmana CVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine. Utoliko prije, što je do fiktivnog umanjenja plata sudija, samo na godišnjoj razini i time naizgled neizravno, dolazilo i za primjene ranijih propisa o oporezivanju.

Kad je u pitanju član 10. st. (2), (3) i (4) osporenog Zakona, treba istaći da je riječ o dopunskim odredbama koje na jedan način pojašnjavaju stav 1. ovog člana. Tako se u stavu 2. utvrđuje šta se smatra oporezivim prihodom od nesamostalne djelatnosti, u stavu 3. se utvrđuje šta po osnovu nesamostalne djelatnosti ulazi u dohodak dok se u stavu 4. utvrđuje vrsta prihoda koji ne ulaze u dohodak od nesamostalne djelatnosti i koji na taj način ne podliježu oporezivanju. Slijedom navedenog nema nikakvih argumenata u prilog eventualnoj neustavnosti odredaba st. (2), (3) i (4) člana 10., kojim je propisano pojašnjenje odnosno primjena stava 1., utoliko prije što se

te odredbe primjenjuju na sve obaveznike poreza na dohodak.

Za osporene odredbe čl. 48. i 49. Zakona nisu istaknuti argumeniti niti su ponuđeni dokazi koji bi govorili u prilog neustavnosti tih odredaba. Analizom člana 48. može se utvrditi da se radi o zakonskoj odredbi kojom se resorni ministar ovlašćuje a stavlja mu se i u obavezu, donošenje podzakonskih akata koji su neophodni za provođenje Zakona o porezu na dohodak, pa iz tih razloga smatramo da ustavnost te odredbe nije upitna. Isto se može reći i u pogledu odredbe člana 49. koja je sama po sebi provedbenog karaktera, jer propisuje obavezujuću instrukciju za poslodavce u pogledu primjene odredbe člana 10. stav 1. i člana 27. osporenog Zakona, kako bi se način obračuna mjesečne plate zaposlenicima i njeno iskazivanje u poreznim evidencijama i izvještajima usaglasili sa zakonom. Ukoliko neki poslodavac nije postupao prema ovoj odredbi, odnosno ukoliko obračun plate nije vršen na način kako je to propisano pomenutim članom, onda se van svake sumnje radi o pogrešnoj primjeni materijalnog prava, a ne o neustavnosti same odredbe Zakona.

Kako je Ustavni sud Federacije Presudom broj:U-12/14 od 9.12.2014.godine već odlučio o ustavnosti čl. 4. i 9., člana 10. stav 1. i člana 27. Zakona o porezu na dohodak za koji se takođe traži ocjena ustavnosti, to je u skladu sa članom 41. stav 2 alineja 3. Poslovnika Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 40/10) odlučio kao u stavu 2. donesene odluke.

Ovu presudu Ustavni sud Federacije donio je većinom glasova u sastavu: dr. sc. Kata Senjak, Predsjednica Suda, Sead Bahtijarević, Vesna Budimir, Mirjana Čučković, Domin Malbašić i prof. dr. Edin Muminović, sudije Suda.

Broj:U-21/14
18.03.2015.godine
S a r a j e v o

Predsjednica
Ustavnog suda Federacije
Bosne i Hercegovine
Kata Senjak,s.r.

.....

240

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o ustavnom pitanju koje mu je predočio Kantonalni sud u Goraždu, u svezi s utvrđivanjem ustavnosti odredaba čl. 4., 9., 10., 27., 48. i 49. Zakona o porezu na dohodak, na temelju članka IV.C.3.10.(4) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj dana 18.03.2015. godine, **donio je**

P R E S U D U

1. Utvrđuje se da su odredbe članka 10. st. (2), (3) i (4), čl. 48. i 49. Zakona o porezu na dohodak („Službene novine Federacije BiH“, br.: 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13) u suglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.
2. Odbacuje se zahtjev za postavljeno ustavno pitanje Kantonalnog suda u Goraždu u svezi utvrđivanja ustavnosti odredaba čl. 4. i 9., članka 10. stavak 1. i članka 27. Zakona o porezu na dohodak („Službene novine Federacije BiH“, br.: 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13), jer je o ustavnosti navedenih odredaba Sud odlučio presudom u predmetu broj: U-

12/14 od 09.12.2014. godine.

3. Presudu objaviti u „Službenim novinama Federacije BiH“ i „Službenim novinama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“.

O b r a z l o ž e n j e

1. Podnositelj zahtjeva i predmet zahtjeva

Kantonalni sud u Goraždu (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) predočio je Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud Federacije) dana 09.05.2014. godine ustavno pitanje koje se odnosi na utvrđivanje ustavnosti čl. 4., 9., 10., 27., 48. i 49. Zakona o porezu na dohodak (u daljnjem tekstu: osporene odredbe Zakona). Kantonalni sud u Goraždu je ovo ustavno pitanje predočio na temelju ovlaštenja iz članka IV.C.3.10.(4) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a nakon odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj: AP-2840/13 od 12.02.2014. godine.

2. Stranke u postupku

Stranke u postupku u ovom predmetu su na temelju članka 39. stavak 2. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/95 i 37/03) Kantonalni sud u Goraždu, Vladimir Špoljarić iz Sarajeva, kao tužitelj u sudskom postupku pred Kantonalnim sudom u Goraždu, Kanton Sarajevo, kao tuženi u navedenom sudskom postupku i Zastupnički dom i Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, kao donositelj osporenih članaka Zakona.